

Welkom in het

Hoornvliescentrum

VAN DE UNIVERSITEITSKLINIEK VOOR OOGHEELKUNDE MAASTRICHT

Maastricht UMC+

Maastricht University

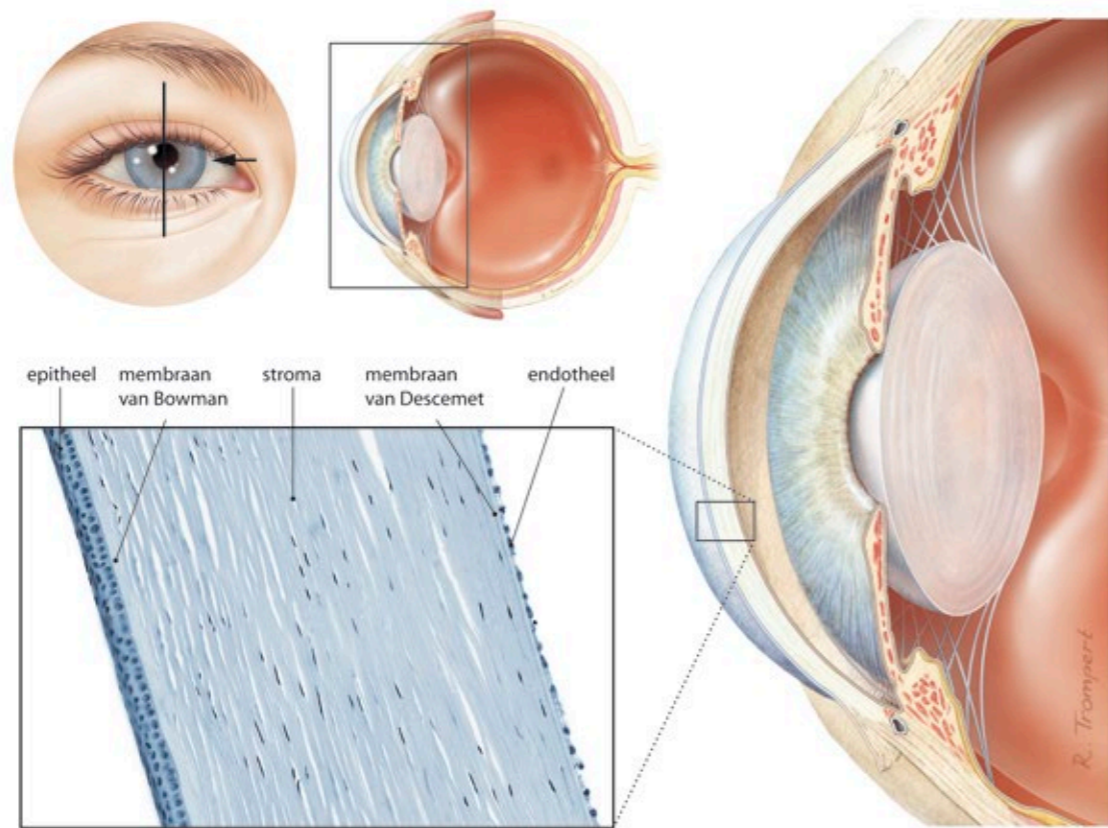

v.l.n.r. dr. Isabelle E.Y. Saelens, prof. dr. Rudy M.M.A. Nuijts, drs. Sacha T.J.M. Gast

Uw oogarts heeft met u besproken dat u in aanmerking komt voor een hoornvliestransplantatie. Met deze folder willen wij u meer uitleg geven over deze ingreep.

Het Hoornvliescentrum van de Universiteitskliniek voor Oogheelkunde Maastricht is een tertiair verwijscentrum voor hoornvliestransplantaties. Het team van oogartsen zal u met de nieuwste technieken zo goed mogelijk proberen bij te staan.

Heeft u vragen? Schrijf ze op en we bespreken ze graag bij uw volgend polikliniekbezoek.

Het hoornvlies

WAT IS HET HOORNVLIES?

Het hoornvlies is het doorzichtige voorste deel van het oog. Door dit heldere venster komt het licht het oog binnen. Het zorgt voor een scherpe afbeelding van voorwerpen op het netvlies en het beschermt de inhoud van het oog tegen invloeden van buitenaf.

Het hoornvlies is opgebouwd uit 5 lagen en ongeveer 0.5 mm dik. Van buiten naar binnen bestaan de lagen uit: het epitheel, membraan van Bowman, het stroma, het membraan van Descemet en het endotheel. Het endotheel werkt als een pomp die het overtollige vocht uit het hoornvlies afvoert.

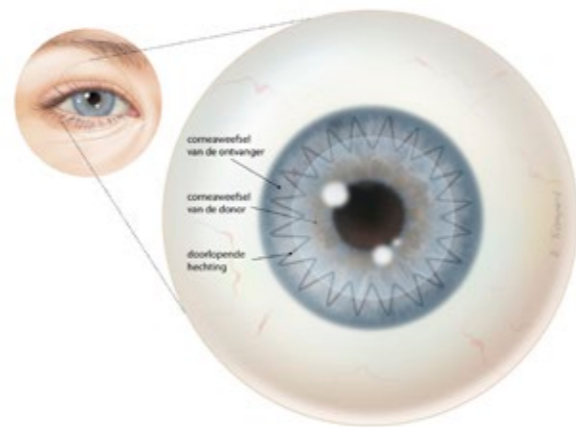
Een hoornvlies dat troebel is geworden door beschadiging of een ziekte, belemmert de lichtinval in het oog. Het netvlies ontvangt dan geen helder beeld meer en men ziet hierdoor slecht.

OORZAKEN VAN SLECHT ZICHT DOOR EEN HOORNVLIESAFWIJKING

Verwondingen van buitenaf kunnen het hoornvlies blijvend beschadigen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door scherpe voorwerpen (messen, metaalsplinter), chemische stoffen (zuren, logen) of door verwondingen door vuurwerk. Het dragen van een veiligheidsbril kan helpen om een hoornvliesbeschadiging te voorkomen.

Een vertroebeling van het hoornvlies kan ook optreden ten gevolge van een **infectie**. Voorbeelden hiervan zijn een bacteriële ontsteking, die soms kan optreden bij het dragen van contactlenzen, of een Herpesvirus ontsteking van het hoornvlies.

Hoornvliestroebelingen en -vervormingen kunnen ook optreden ten gevolge van een **erfelijke aandoening**. Bij keratoconus wordt het hoornvlies in de puberteit kegelvormig en steiler. Door deze toenemende vervorming van het hoornvlies wordt het zicht slechter. Bij Fuchs' endotheeldystrofie werkt de binnenste laag (endotheel) niet goed meer. Het overtollige vocht wordt niet meer weggepompt; het hoornvlies zwelt daardoor op en wordt troebel.

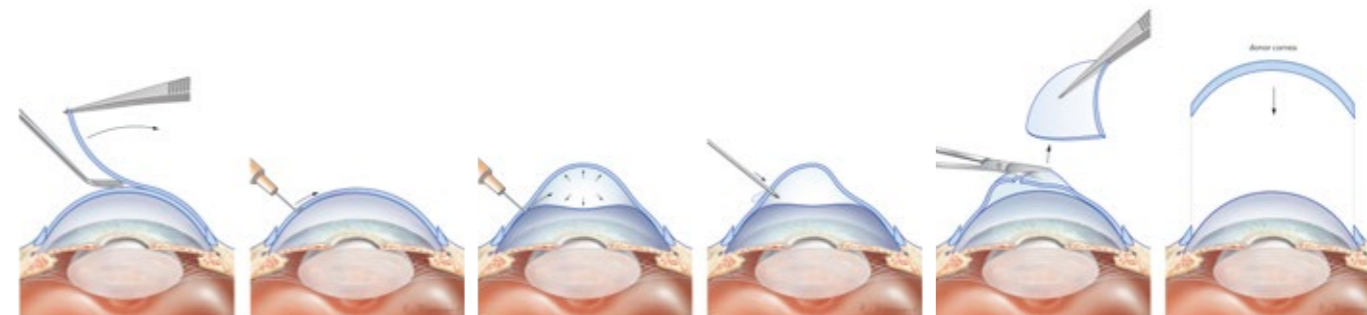

Volledige dikte hoornvliestransplantatie

HOORNVLIESTRANSPLANTATIE

Soms is het hoornvlies zo beschadigd dat het vervangen moet worden door een nieuw hoornvlies. Dit nieuwe hoornvlies is afkomstig van een donor. Bij een hoornvliestransplantatie wordt een rond schijfje uit het zieke hoornvlies verwijderd en wordt dit vervangen door zo'n zelfde schijfje uit een helder donorhoornvlies. De operatie kan plaatsvinden onder plaatselijke of volledige verdoving (narcose).

Volledige dikte ("penetrerende") hoornvliestransplantatie
 Bij een volledige hoornvliestransplantatie wordt er een rond schijfje hoornvlies over de volledige dikte verwijderd uit het aangedane oog en vervangen door een schijfje donorhoornvlies van ook weer volledige dikte. Dit schijfje donorhoornvlies wordt rondom met hechtingen vastgezet.

Een voorste lamellaire transplantatie

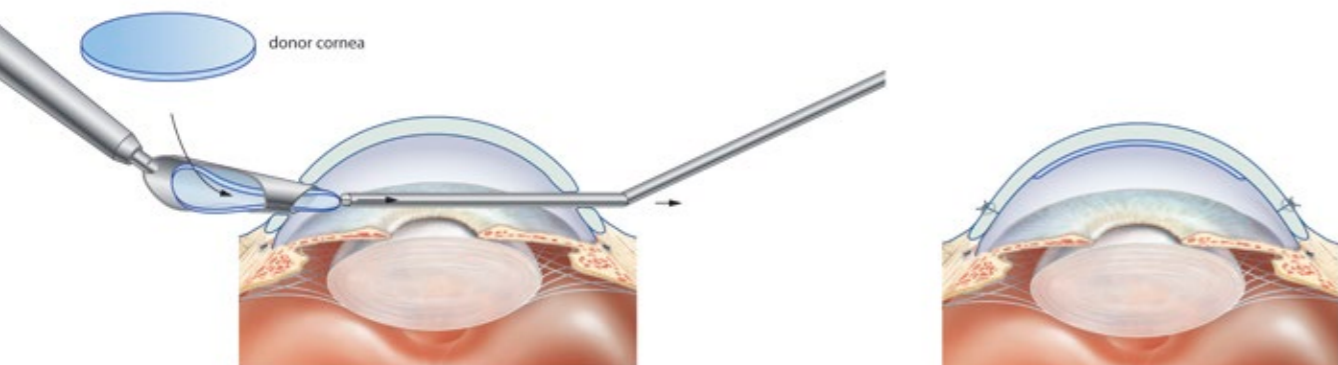
Laagsgewijze ("lamellaire") hoornvliestransplantatie.

Bij een lamellaire hoornvliestransplantatie zal de oogarts alleen de zieke laag vervangen, de gezonde lagen worden behouden.

Voorste lamellaire transplantatie

Hierbij wordt alleen een schijfje van de voorste laag van het hoornvlies vervangen door een schijfje uit de voorste laag

van een donorhoornvlies. Ook dit laagje donorhoornvlies wordt rondom ingehecht. Dit type transplantatie kan worden toegepast als de hoornvliesaandoening zich alleen in het voorste, buitenste deel van het hoornvlies bevindt (o.a. een oppervlakkig litteken na infectie, keratoconus). Een belangrijk voordeel van dit type transplantatie is dat er minder kans op afstoting is.

Een endothelkeratoplastiek

Achterste lamellaire transplantatie ("endothelkeratoplastiek")

Bij een endothelkeratoplastiek wordt alleen een schijfje van de achterste laag van het hoornvlies vervangen door een schijfje uit de achterste laag van een donorhoornvlies. Het implantaat hoeft niet vastgehecht te worden. Het zuigt zichzelf vast met hulp van een luchtbel in het oog

die het implantaat een tijd lang aandrukt. Dit type van hoornvliestransplantatie kan worden toegepast bij aandoeningen van de binnenste laag (endotheel) van het hoornvlies (o.a. Fuchs' endotheeldystrofie). Doordat het donorhoornvlies niet vastgehecht moet worden, herstelt de gezichtsscherpte sneller dan bij een volledige dikte transplantatie.

NA DE OPERATIE

Oogdruppelen

Het is belangrijk dat u na de operatie regelmatig de oogdruppels gebruikt zoals voorgeschreven door uw arts. Dit is om infectie en afstoting te voorkomen. Indien uw druppels vóór de controleafspraak op zouden raken, kunt u ons bellen voor een recept.

Afstoting

Het kan voorkomen dat uw lichaam het donorhoornvlies afstoot. Klachten hiervan kunnen zijn; roodheid van het oog, pijn en verminderd zien. De meeste afstotingen komen voor in de eerste twee jaar na de operatie. Indien de afstoting tijdig wordt behandeld, kan het hoornvlies weer herstellen.

Hechtingen

Als er hechtingen geplaatst zijn in het implantaat kunnen deze vaak lang, soms jaren, in het oog blijven zitten. Deze geven overigens géén irritatieklachten, behalve als ze los gaan zitten.

Controles

Doorgaans komt u voor controle na 1 dag, 1 week, 1 maand, 3 en 6 maanden. Daarna komt u jaarlijks ter controle tot ongeveer 5 jaar na de transplantatie. Heeft u tussentijds klachten van roodheid, pijn of verminderd zien? Neem dan altijd contact met ons op via de polikliniek oogheelkunde via tel 043-3876800

Verdere informatie over de nazorg kunt u lezen in uw nazorg folder die u krijgt op de dag van de operatie.

Meer lezen?

www.oogheelkunde.mumc.nl/hoornvliescentrum

www.oogvooru.nl

www.eurotissuebank.nl/comeabank

VRAGEN / NOTITIES

TOT ZIENS

**UNIVERSITEITSKLINIEK VOOR
OOGHEELKUNDE MAASTRICHT**

*P. Debyelaan 25, 6229 HX Maastricht
T +31 (0) 43 3876800*

*Atrium Heerlen T +31 (0) 45 5766777
Atrium Brunssum T +31 (0) 45 5279560
Atrium Kerkrade T +31 (0) 45 5450280
Sint-Truiden (B) T +32 (0) 11 689684
St. Jans Gasthuis Weert T +31(0)495 572197*

www.oogheekundemaastricht.nl

versie 1.0

Medische illustratie: Rogier Trompert Medical Art

